

Uredništvo in upravnništvo

Calle Gral. Cesar Diaz 1657 U. T. 59 - 3667
Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

Buenos Aires, 9 maja 1936.

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—; celo
leto \$ 5.—CORREO
ArgentinoTARIFA REDUCIDA
FRANQUEO PAGADO
Concesión 1551

Glavno mesto Abesinije, Addis Abeba, zavzeto od italijanske vojske

Več dni je stala pripravljena italijanska vojska pred glavnim mestom Abesinije, Addis Abebo, in čakala, da dobi ukaz za zasedbo. Tega ukaza pa le ni bilo, kar se je vsem čudno zdelo, tembolj, ker je bilo mesto brez obrambe in brez glave, ker se je zvedelo, da je cesar Haile Selassie pobegnil v inozemstvo ter pustil svoje cesarstvo usodi. Ravno to pa je bil tudi glavni vzrok, da se v Rimu niso mogli odločiti za okupacijo Addis Abebe, češ, da bi bila tedaj vojska končana, da pa ni nikogar s katerim bi podpisali mir. To bi se zdelo navidezno zelo naravno in razumljivo, ampak stvar ima vse drugo ozadje.

Haile Selassie, ko je sprevidel, da ga je vojna sreča popolnoma zapustila, pravzaprav so zakrivali poraz abesinski poglavarji ker niso bili složni, je pobegnil s svojo družino in še z nekaterimi ministri po železnici v Djibouti, od tam pa na neki angleški vojni križarki v pristanišče Haifa v Palestini. To je italijanske vladne kroge zmedlo ter so skušali vplivati na svetovno javnost, da je neguš izgubil vse vladarske pravice, ker je zapustil svojo državo, kar pa se ni posrečilo, Francija in Anglija sta takoj pobeglemu cesarju ponudili zavetišče kot polnomočnemu abesinskemu monarhu. To so slutili v Rimu in jih je za hip spravilo iz ravnovesja, kajti Mussolini je spoznal, da se daj ne bo imel več opravka samo z negušem, temveč s Francijo in Anglijo, ki bosta v njegovem imenu postavili zahteve Italiji. Haile Selassie je sedaj samo orodje Velike Britanije s katerim bo znala pridobiti sebi koristi. Delež bo imela tudi Francija, ker drugače bi pa naspotovala Angliji. Za Abesinijo se torej napovedujejo še hudi diplomatični in morda tudi krvavi boji.

Mussolini je sprevidel, da mu je Anglija zopet popolnoma zmešala štrene, da pa ne kaže drugega, kot korakati hlabro naprej, potem naj pride kar pride. Italija da se nikogar ne boji.

Ko so v Rimu zvedeli, da se je ljudstvo v Addis Abebi pričelo puntati, so pričakovali, da bodo Angleška, Francoska in sploh tuje zemske poslanstva v življenski nevarnosti in da bodo zaprosile italijansko vojsko, naj nemudoma pride, da jih reši, se je na veliko žalost to samo deloma vresničilo. Izven angleške poslanske palače so bila baje vse druge napadene od rebeldev, ki pa so iskala varstva večinoma pri prvi, ker je imelo angleško poslanstvo na razpolago večje število vojaštva in se je očitno videlo, da imajo nekaj nadvpliv pri meščanstvu. Tako je splavala zadnja italijanska zvižaja po vodi, da jih bodo tuja poslanstva klicala in da bodo vkorakali kot "rešitelji" v Addis Abebo.

V torek opoldne so pričele italijanske čete pohod proti mestu, ki so ga zasedle brez boja. Ob četrtri uri popoldne pa je Mussolini uradno proglasil okupacijo glavnega mesta Abesinije.

Kot ob začetku vojne z Abesinijo, kar je našim čitateljem gotovo še v spominu, je tudi tedaj Mussolini odredil splošno mobilizacijo. Sirene so tulile, zvonovi so zvonili: le vkup le vkup uboga gmajna. Duce je s palače Venezia govoril zbrani množici, ki je tulila navdušenja. Njegov govor je bil prenešen potom radia po celi Italiji, kakor tudi v inozemstvo, in smo ga lahko poslušali ter tuljenje množice tudi v Buenos Airesu, kdor ima radio.

Mussolini je dejal med drugim: "Ob 16 uri mi je telegrafiral general Badoglio, da je vkorakal s svojo vojsko v Addis Abebo. Abesinija je italijanska. Italija je bila deležna že velikih zmag, vendar take še ne, kot je današnja, ker lahko po sedmih mesecih izrečemo veliko besedo: Mir. Abesinija je naša, ker je bila izvojevana od naših vojakov, in rimska civilizacija bo nadomestila abesinsko suženjstvo. Skoro bi bila afriška vojna zanetila vojno v Evropi, in to bi pomenilo konec evropske civilizacije. Vse to smo preprečili. Italijanski narod je končal delo enega velikega dne. Vsi ki so pri tem padli, jih bomo nosili v naših srcih, in jih bo imela v spominu bodoča generacija."

Trideset tisoč italijanskih vojakov je vkorakalo v Addis Abebo. Mussolini je hotel, da zasedejo mesto nacionalni vojaki in ne "askari", ker da bi bilo to preveč poniževalno za italijansko armado, zato poroča general Badoglio, da je imel precej dela in zamude, da je spravil italijanske vojake iz ozadja v ospredje, kjer so bili ves čas boja domačini. Ker pa tudi ni bilo pričakovati nobenega odpora v Addis Abeba, so lahko brez skrbi "zmagoslavne" italijanske čete vkorakale v mesto, nad katerimi je brnelo jato zrakoplovov.

Maršal Badoglio je takoj za alpini in bersaljeri na čelu pehote na belem konju vkorakal v mesto, za njim je vkorakalo topništvo. Mesto je bilo popolnoma v neredu, hiše deloma požgane. Kot poročajo, so tuja poslanstva in ljudstvo z velikim veseljem sprejeli "zmagovalce". Ko je jezdil Badoglio mimo angleškega poslanstva, ga je angleška straža pozdravila po vojaško. Posamezni poveljniki so takoj zasedli vse važne postojanke v mestu. V palači italijanskega poslanstva, ki je bilo ves čas, od kar je bil izgnan grof Vinci zaprto, se je vršila ceremonialna svečanost ter je zaplapolala s sloopja italijanska trikolora, enako je zaplapolala trikolora tudi na vladni palači Abesinije, kot znak, da je vsa obširna dežela, ki je trikrat večja kakor Italija, italijanska.

Uradno poročajo iz Rima, da je stalo Italijo okupiranje Abesinije 2.000 vojakov in 10 milijard lir.

Navidezno je Mussolini izvojeval popolno zmago v Afriki, ampak kot smo že v začetku povedali, se bo prava bitka še le začela. Mussolin je svoj načrt že dolgo pripravljaj, ko se drugim niti ni sanjalo kaj pravzaprav je v bistvu fašizem, ter je s pomočjo takratnega fran-

coskega zunanjega ministra Laval prišel lansko leto z izvajanjem in letos z delom končal, kar niti sam ni računal, da bo šlo tako hitro.

Haile Selassie se je zanašal na Društvo narodov, in to ga je v prvi vrsti pogubilo, ker če bi se ne bil zanašal na ženevsko organizacijo, ter takoj pognal Italijane v morje, dokler jih še ni bilo preveč na afriških tleh, bi morda ne bil danes "ubegli cesar".

Vsega kolonialnega posestva ima sedaj Italija skoro desetkrat več kot je Italije in s tem upa Mussolini, da je odklenkalo Angliji, da bi bila še na dalje, "nad velesila", izjavil pa je nekemu angleškemu poročevalcu, da v Egiptu in Palestini, ne bo nič nagajal Angliji, čeprav se govori, da ima povsod to svoje agente, ki da hujskajo med duhovščino in ljudstvom k upor proti angleški nadoblasti. To bi se razumelo, da če bo Anglija v Abesiniji preveč nadležna, da ji bo Italija pa drugod mešala štrene. Obljubil pa je, da bodo v Abesiniji tudi druge trgovske firme imele proste roke, ne samo italijanske, seveda vse pod pokroviteljstvom Italije.

Tako vladljajo velesile z ubogim afriškim ljudstvom, ki jih bolj in bolj zaslužnjuje evropski kapital.

Mussolini je torej dosegel navidezno zmago, ampak samo navidezno, kajti blagajne so prazne in nikakor ne verujemo, da bo lira vzdržala normalno vrednost vkljub vsemu prizadevanju od strani fašistične vlade, in tedaj bo nastopila beda, ki jo vsa patrijotska mazila ne bodo zlečila.

ZMAGA FRANCOSKIH LEVIČARJEV

Prejšnji teden so bile v Franciji volitve pri katerih so zmagali levičarji. Tu imamo ponovni dokaz politične zrelosti francoskega ljudstva. Vsa prizadevanja desničarjev, da edino v fašizmu je rešitev francoskega naroda, niso nič zalegla, narod je šel na volišče, ter proglasil ljudsko fronto za voditeljico njih narodne usode.

Veliko so pridobili na glasovih, socialisti in komunisti, posebno zadnji, ki so izjavili ljudstvu, da hočejo "eno Francijo močno, svobodno in srečno". Pravzaprav, imajo komunisti v Franciji povsem demokratičnejšo taktiko, kot so jo imeli pred časom, zato tudi dobivajo na ugledu.

Vse kaže, da bo bodoči ministrski predsednik vodja socialistov Leon Blum. Zunanja politika se bistveno ne bo spremenila.

V Rusiji in v Španiji se zelo veselijo zmage levičarjev v Franciji. In temu veselju se pridružujemo tudi mi.

Rim. — Iz Rima poročajo, da so italijanski zrakoplovi pripeljali vole in kože nad del armade v Afriki ter jih spustili med nje s padali, ker vsled vročine ni bilo mogoče na drug način pripraviti svežega mesa.

OKNO V SVET

Slovenski politični hlapci v tujih državah

Sušnik, avstrijski kancelar in sedanji glavni politični vodja Avstrije, je sin slovenskih staršev na Koroškem. Enako je tudi italijanski državni podtajnik, Suvič, Slovenec doma iz Lovrana pri Opatiji.

Enako tudi ponosnim Nemcem diktira avstrijske Hitler, Rusom pa Stalin, ki je doma s Kavkaza in menda še danes ne zna dobro ruski, pomagajo mu pa v prvi vrsti Židje in še le potem pridejo na vrsto pristni Rusi.

Sicer pa danes na svetu ne igra glavne vloge, kdo vlada, temveč, kako vlada.

Pariz. — Francoska in angleška vlada nočeta priznati italijanske nadoblasti nad Abesinijo.

Dunaj. — Mala antanta se je prizadevala, da bi preprečila obvezno vojaško službo v Avstriji, pa ni nič dosegla, kot smo že v naprej vedeli.

Berlin. — Nemci so zelo ponosni na svojo zračno plovbo, ki je prva na svetu. "Zeppelin" je preletel že 1.600.000 kilometrov ter je prepelel nad 12 tisoč potnikov brez vsake nesreče. In zdaj so deli v promet še "Hindenburga", da bosta v bodoče oba potniška orjaka vršila službo na vse štiri vetrove, s čemer se ne more nobena druga država ponašati.

Montevideo. — Neko vojaško letalo se je ponesrečilo s tem, da se je zagnalo v neki telegrafski steber, ki se je tedaj preobrnilo in je pri tem izgubil življenje pilot.

Montevideo. — Iz Nemčije je prispelo večje število Judov, ki se bodo naselili v Urugvaju kot poljedelci.

Kairo. — Prejšni teden je umrl egiptovski kralj Fuad. Ker je njegov sin Faruk še mladoleten, star je 16 let, bo vodil državne posle princ Mahomed Ali.

Asunción. — Vlada je dovolila, da se lahko naseli 100 japonskih družin v Paragvaju kot poljedelci.

Tokio. — Nepričakovano je odstopil japon-

skim zunanjim ministrom Akrita. Stem v zvezi se predvideva nova politična orjentacija Japonske, ki ne kaže biti razveseljiva.

Madrid. — Španci se ne morejo odločiti, kdo bil bi najboljši za predsednika republike. Najbolj je priljubljen dosedanji ministrski predsednik Azaña, ki pa za na njegovo mesto ni potem nobenega sposobnega, in so mnenja levičarji, da je bolj važno mesto ministrskega predsednika kot pa predsednika republike. Vendar vse kaže, da bo ministrski predsednik Azaña odložil to mesto ter prevzel predsedništvo republike.

Belgrad. — Tu se vrši zborovanje balkanske zveze kateri predseduje turški zunanjim ministrom.

Belgrad. — Belgrajski vladni krogi niso nič kaj veseli zmage levičarjev v Franciji, in se zunanja politika bolj in bolj nagiblje k Nemčiji, Čehoslovaški in Romuniji pa k Franciji in Rusiji, zato se predvideva umiranje male antante.

Rim. — Za vojaškega guvernerja bo imenovan general Graziani, za mesto Addis Abeba pa bivši ministrom Bottai, ki se tudi nahaja kot prostovoljec v Afriki.

Pariz. — Kot se Nemci ponašajo s zračno plovbo, tako se Francozi s pomorsko. Ravno te dni bo odplul proti Združenim Državam pomorski orjak "Normandie", ki je eden največjih in najlepših parnikov na svetu.

Madrid. — Zdaj pa zdaj zagori ta ali oni samostan ali cerkev v Španji, da se vlada na vse načine prizadeva preprečiti požiganje.

Jeruzalem. — Kmalu bo prispel v Palestino Haile Selassie, od koder bo potem odpotoval v London in Ženevo.

Addis Abeba. — Italijanske oblasti se prizadevajo, da vzpostavijo red in disciplino v mestih in na deželi kjer razna tolpe ropajo kar na debelo.

Rim. — V kratkem bo imenovan kralj Viktor za abesinskega cesarja.

Rim. — "Giornale d'Italia" piše, da bodo vojniki poslani v Abesinijo kmalu odpušeni, da pa bodo ostali kar tam kot poljedelci, ker da so večinoma sinovi kmetov.

To je dosledno tako, kot smo v našem listu že davnej napovedovali. Mussolini ima na-

men vojske kar tam pustiti. Tisti ki so poročeni jim bodo poslali žene, drugim pa dekleta.

Zanimali se bomo v koliko bo to naseljevanje "prostovoljno", ker so med Italijani mnogi naši rojaki, ki gotovo nimajo nobenega interesa se žrtvovati za italijanski "imperij", ker Slovani imamo dovolj svoje zemlje in boljše s zdravjšim podnebjem, kot je vroča Afrika.

Rim. — Kralj Viktor je odlikoval Mussolinija z velikim vojaškim križcem od hiše Savoja.

To je zares krasna komedija. Mussolinija odlikuje kralj, ki je pravzaprav njegovo orodje. Sicer pa to ni posebno čudo, saj vodi "duce" za nos ljudi, ne samo s kraljem temveč tudi s papežem. Kdor zna pa zna, in da je ljudstvo dovolj bedasto.

Rim. — Italija izjavlja, da ne potrebuje kredita. To je pač italijanska "trampa", da bi s tem zakrili dejansko stanje, in koga preslepili, da bi jim kreditiral.

Pariz. — Ljudska fronta v Franciji pripravlja dalekosežen program, ki ga bo pričela izvajati, ko prevzame vlado.

Belgrad. — Balkanska konferenca se je končala, ki pa je bila povsem političnega značaja, in smo gotovi, da ne bo imela nobenega posebnega vpliva na politični potek v srednji Evropi.

Kako je potekel 1. maj

Kot vsako leto, je tudi letos delavstvo povsem svetu praznovalo svoj delavski praznik, izven fašističnih držav, kjer zatrujejo diktatorji, da ne obstoja več delavskega vprašanja, ker se ljudstvu godi "dobro", da se bolje ne more.

Predvsem je imel delavski praznik svoj pomen v Rusiji, Španiji in Franciji, pa tudi v Argentini je bil letos delavski praznik nekaj posebnega. Radikalna, socialistična in komunistična stranka, so na ta dan skupno manifestirale, in je zgledalo, da je triumf delavstva v Argentini na višku in da je delavsko vprašanje rešeno.

Vodeč se pod roko so prišli na Plaza Congreso, radikalni, socialistični in komunistični voditelji, za njimi pa se je valila ogromna množica delavnega ljudstva. S tem je bila proklamirana kot nekaka Ljudska fronta levičarjev proti fašistični reakciji, ki tudi tukaj predrzno dviga črno glavo. Lahko rečemo, da je v tem pravcu cilj dosežen, in to je mnogo, da se vsaj za enkrat fašistične nevarnosti tukaj ni bati. Ne moremo pa trditi, da se je s tem skupnim nastopom pričelo reševati delavsko vprašanje v bistvu, vključno temu pa nas ta enotni nastop zelo veseli, ker smo prepričani, da se bo stanje argentinskega delavstva zboljšalo, in tako tudi naše.

Če bi imelo ljudstvo v Jugoslaviji ali Italiji vsaj toliko svobode kot jo imamo v Argentini, bi si lahko reklo, da je srečno.

OTVORITEV KONGRESA

V četrtek je bil odprt 73 redni Kongres, katerega se je udeležilo 146 poslancev in 16 senatorjev. Zastopani so bili tudi vsi predstavniki tujih držav.

Predsednik republike general Justo je izjavil da ni demokracija v nobeni nevarnosti, kar da se lahko vsak sam prepriča. Sledilo je dolgo poročilo o delavonju vlade, kar so vsi prisotni s zanikanjem poslušali.

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

Avda. L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

Naš oddelek paroplovnih potnih kart, je najhitrejši in najcenejši Vrelec

za nabavo pozivnih ali pa povratnih paroplovnih potnih kart, za kakoršnokoli linijo.

Ne nasedajte nizkim ponudbam

Ker bi bilo potovanje še dražje.

Nikakih potežkoč

Vam ne povzroča pošiljati manjše svote iz kampa sem na nas. Vsak poštni urad vam izpostavi POSTNI GIRO na naše ime, tako da zamorete potom nas pomagati Vašim v domovini z denarnim prispevkom.

Na isti način morete HRANITI s kojim si morete ustvariti temelj. Naše uradne ure so: od 8½ do 7 zvečer, v sobotah do 12½ ure. napredka ter se zavarovati za časa morebitnega brezdelja.

Piše Zadr.

GOSPODARSTVO

CILJ ZADRUŽNIŠTVA

Mnogo se vsak dan piše in govori o potrebi izboljšanja položaja delavnega ljudstva. Delavstvo kriči, ker ga v to prisilijo razmere, katere so postale že neznosne, kapitalisti pa in njihovo časopisje, delavstvo slepijo z lepimi besedami in boljšim upanjem. Od nikjer se pa ne kaže pokazati zarja, katera bi delavskim masam tudi v resnici prinesla izboljšanje. To pa je čisto jasno. Saj imajo kapitalistične organizacije vsa sredstva na razpolago, da lahko tišči k tlom delavske voditelje in tako prepreči vsak poskus za osvoboditev delavskih mas. Zakoni, časopisje in sploh mišljenje današnjega človeka je zasluženo, da misli in tudi dela, da imajo le nekateri pravico živeti in da mora ostati tako kot je, pa če prav je lahko dokazati, da je to krivično. V tem slučaju se dobi za odgovor "kaj pa hočemo eden, sam ne bo nič naredil, ko pa se bo kaj pokazalo bom tudi jaz zraven".

Teh suženskih misli bi se najprej moglo otresti ter dokazati delavstvu enkrat za vselej, da si mora boljše bodočnost samo izvojevati, za kar pa je potrebno, da smo vsi kot en sam, združeni in, da vsak po svojih močeh do zmage pripomoremo. Zanašati se na druge in čakati, da bodo že kaj napravili, pomeni biti proti delavskim stremljenjem in pomagati tistim ki delavstvo iskoriščajo. Proti kapitalistični sili, ki ima v rokah denar in zemljo ter kot omenjeno, uklenjeno tudi javno mnenje, mora delavstvo postaviti svoje telesne sile, brez katerih kapitalizem ne more obstojati. Zraven tega pa je potrebno dati delavstvu dovolj izobrazbe, da ne bo ob času iskušnje stopilo v nasprotno vrsto in se pustilo zavajati od lepih besed raznih strank, katere, če prav na videz nasprotnice kapitalizma, so vseeno velike sovražnice proletarskih mas in na ta način, samo agenti kapitala.

Kakor so organizirani iskoriščevalci proletarijata, na isti način bi se mogli tudi proletarci organizirati, ker če kdo misli, da se samo z besedami ali revolucijami doseže izboljšanje, se moti. Kaj pomaga danes napraviti revolucijo, če jo pa jutri ne bomo znali nadaljevati. Zato je potrebna v prvi vrsti delavstvu "izobrazba in samozavest". Ko bo delavec toliko izobražen, da bo lahko z svojimi možgani mislil, bo tudi spoznal, da se sam lahko vodi, kar bo tudi storil in ta samozavest in smelost, bo temelj njegovi rešitvi.

Najbližja pot do tega cilja pa je: "zadružna organizacija". Zadružno se organizirati, danes ni težko. Zato povdarjamo, da je ta pot najboljša. Zadružno, kar pomeni skupno delovanje, oplemeniti človeka, ker ga pelje po poti ljubezni do bližnjega. Kar ima eden je od vseh, ker se vsi bore za isti cilj: skupnosti dati čim večjo moč. Na drugi strani pa nudi zadružništvo najlepše življenje, ker člani zadruge tekmujejo med seboj, kdo bo več pripomogel za blagor skupnosti. Razlike med njimi izginejo in tako si postanejo vsi bratje, ker jih vežejo iste koristi in isti načrti.

Sledi prihodnjic.

ŽENSKÉ IN ZADRUŽNO GIBANJE

Gospodinje: Zadružni pokret, posebno kon-

sumni, je zidan na najširši demokratični podlagi, kjer so konsumenti ob enem tudi sami svoji nabavljaji. Iz tega izhaja dobiček posameznika, v večji meri pa: dobiček skupnosti, ker oni sami nakupujejo in sami porabljajo, torej bodo vedno pazili, da imajo v svojih zalogah najboljše in zdravo blago, kateremu sami nastavljajo in nadzorujejo cene.

Pa povejmo sedaj, kdo so ti konsumenti? V resnici so to: moški, ženske, otroci i.t.d. torej vsi ki potrebujejo hrano, se oblačijo, obuvajo ali rabijo druge stvari, katere dobe v zadruzi, kjer je vsak član kakor doma in ima pravico do nadzorstva in do vodstva.

Če prav so moški, prvi konsumenti in voditelji konsumnih zadrug, je resnica, da odvisi napredek v veliko večji meri od žensk. Ženske so tiste, ki imajo v vsaki družini besedo pri vseh izdatkih. One torej kupujejo kjer je njim drago, v privatnih trgovinah, na sejnih ali v zadrugah. Vsaka prava gospodinja, ki želi pomagati sebi in skupnosti bo vedno kupila vse potrebščine v zadruzi. To se dogaja že po vsem svetu, posebno v S. Ameriki, Angliji, Nemčiji, Rusiji, Jugoslaviji in drugod in se na ta način iz zadružnih trgovin oblači in prehranjuje čez tri sto milijonov ljudi.

Tako vidimo da če bi gospodinje ne kupovale v zadrugah, bi sploh iste ne mogle obstojati. Zastonj bi bilo vse prizadevanje moških in ustanavljanje zadrug, če bi pa ženskam ne mogli dopovedati, naj se odpovejo navadi kupovati v privatnih trgovinah in kupujejo vse potrebno v zadrugah.

Ženske so torej, ki lahko prav veliko pomagajo zadružništvu in ravno radi tega jim je treba dopovedati, da se ne smejo zaljubiti v lepe besede privatnega trgovca, katerega bogatstvo tvorijo in katerega one podpirajo, da jih lažje iskorišča. Vsak centavo, ki ga puste pri privatnih trgovcih ne bo nikdar več njih in tudi nadzorstva nimajo, kakor tudi ne pravice na dobiček, dočim so pri zadruzi one oziroma njihove družine gospodarji in imajo na koncu leta pravico do dobička, katerega si sorazmerno z kupljenim blagom razdele.

ČASOPISJE

Glasilo primorskih emigrantov v Jugoslaviji "Istra" je izšla za Veliko noč v obsežni izdaji v kateri so prispevali z raznimi lepimi črticami mnogi primorski mladi inteligenti.

Škoda, da smo Slovenci v Južni Ameriki v tem oziru tako zapuščeni.

"Il Grido del Popolo" komunistični list v Parizu, prinaša dolgo izjavo Don Sturza, bivšega voditelja katoliške ljudske stranke v Italiji, ki pravi, da je odločen protifašist in da je pripravljen za vsako borbo proti fašizmu. Don Sturzo je duhovnik in se nahaja v Londonu.

"L'Unità", italijanski antifašistični list v Parizu, piše, da se mnogi italijanski duhovniki veselijo odgovora študentov vsega sveta Mussoliniju na njegov apel, ter končuje, da vsi duhovniki ne mislijo tako kot nekateri kardinali in škofje.

Slovenski listi v Združenih državah, prinašajo vse važne domače novice, ki so priobčene v Slovenskem tedniku. Škoda, da radi pomanjkanja prostora tudi mi ne moremo napraviti enako od njih strani.

Jugoslovenski turist, ki izhaja v Ljubljani, je lepa mesečna revija s krasnimi slikami naših krajev, in je obljubila uprava, da jo bo pošiljala v zameno za Slovenski tednik, isti pa jo daruje knjižnici Slovenskega prosvetnega društva.

Če se kdo želi naročiti na revijo, stane 200 dinarjev, in sprejme naročnino tudi upravništvo Sl. Tednika.

Obenem smo dobili na ogled tudi revijo "Naša pota", ki je istotako turistične vsebine, samo bolj skromna.

Uprava nam je obljubila tudi drugih slik iz naših krajev, in mi bomo po možnosti poskrbeli, da pridejo v tukajšno slovensko in argentinsko javnost.

Zadosti je

Žena: Oh, kako rada bi bila filmska zvezda. To bi bilo krasno. Ves svet bi govoril o meni.

Mož: Hvala lepa. Dosti mi je, da govori o tebi cela naša ulica.

NE DELAJTE ISKUŠENJ

ampak bodite prepričani, da vam konvenira danes bolj kot kadarkoli:

POSLATI DENAR

vaši družini v Evropo

VLOŽITI VAŠE PRIHRANKE

na dobre obresti

KUPITI PREVOZNE KARTE

z najboljšimi parniki po brezkonkurenčnih cenah pri Vašem starem prijatelji

BANCO HOLANDES UNIDO

SLOVENSKI ODDELEK

CANGALLO No. 360

(med 25 de Mayo in Reconquista)

BUENOS AIRES

DRUŠTVENE VESTI

Članski sestanek SPD.

Odbor Slovenskega prosvetnega društva va-
bi tem potom vse članice in člane, da se jutri
10. maja ob 4 uri popoldne brez izjeme vsi ude-
ležite članskega sestanka. Na dnevnem redu so
zelo važna vprašanja, zato naj nihče ne manj-
ka.

PEVSKE VAJE

Od slej naprej bodo zopet redne pevske vaje
v SPD., za moške od sredah in petkih za žen-
ske pa ob nedeljah, za vse ob navadnih urah.

DRAMATIČNI ODSEK

naznanja, da pripravlja krasen vzpored najlep-
ših dram in veseloiger za celo leto, zato že se-
daj opozarjamo cenjeno občinstvo, da bodo pri-
reditve Slovenskega prosvetnega društva za v
bodoče poseben duševni užitek.

Prva obletnica GPDS v Villa Devoto

Gospodarsko podporno društvo Slovencev iz
Villa Devoto sporoča, da bo praznovalo svojo
obletnico ustanovitve dne 24. t.m. ob 4 uri pop.
v svojem lastnem domu s sledečim vspreedom:

1. Nagovor tov. predsednika.
  2. Deklamacija.
  3. Dr. G. Ipavec: Lastovki v slovo, poje moš-
ki zbor
  4. Dva modrijana, dvogovor.
  5. A. Foester: Sarafan, ruska pesem, poje
moški zbor.
  6. M. Kumanova: Sestrin varuh, otroška igra.
  7. F. Bevk: Ivanč, žaloigra v enem dejanju.
- Po končanem sporedu, ples, srečolov in prosta
zabava. Za pijačo in gorko jedačo bo dobro pre-
skrbljeno.

Vljudno ste vabljeni vsi, da s svojo navzoč-
nostjo počastite to slavnostno prireditev.

Odbor

IZ ROSARIO

Iz zabave SDD Triglav, ki je bila prirejena
skupno z drugimi društvi, to je: Jugoslovanski
klub, Radniško društvo, in Sokolsko društvo, to
so kar štiri društva skupaj, in če pomislimo, da
je zabava izpadla ravno tako, kot ponavadi, ka-
dar je društvo samo organiziralo, zgleda čudno.

Odbor naj bi prej pomislil, da so društveni
prostorji premajhni, in ne nudijo niti enemu
društvu dovolj prostora.

Materjalno je zabava izpadla srednje, mo-
ralno slabo. Kaj je temu krivo? V prvi vrsti
tisti, ki bi morali dati zgled drugim, to je od-
bor, ki niti na zabavi ni bilo vseh in to ravno
glavnih in odgovornih funkcionarjev ne. Ma-
lo več pažnje bi se pa le moralo polagati dru-
štvu.

Želja vseh prijateljev društva je, da bi čim-
prej zopet napravili kako zabavo, ampak sami,
in ne samo ples temveč tudi kaj pametnejšega,
saj včasih so se naši igralci dobro pokazali na
odru. Torej na delo.

Udeleženec.

Ali imaš poravnano naročnino?

IZ UREDNIŠTVA IN UPRAVNIŠTVA

M. M., Berazategui. — Članek za prvi maj
nima več veljave, ker je prispel prepozno. Na-
pišite še kaj. Se priporočamo za nove naročni-
ke. Pozdrav!

F. K., Avelaneda. — Naslov spremenili. Ker
imamo še star naslov, ne izkazuje poleg imena,
da imate poravnano naročnino, dokler ne na-
pišemo novega, zato se ni treba vznemirjati.
Opomin velja tistim, ki nimajo poravnane na-
ročnine. Pozdrav!

J. N., Tandil. — Kot želite. Pozdrav!

L. M., Marcos Paz. — Kot želite. — Če se vam
Cerkveni vestnik zdi od več, ga spreglejte. Slo-
venski tednik pač ne more nikomur nasprotova-
ti, dokler nima zato direktnega povoda. Vati-
kanska politika je eno, duhovniki so pa drugo,
ki so mnogi slabi, drugi pa dobri, in slednji
delavskemu pokretu bistveno ne škodujejo, in
pa, mi nimamo pravice nikomur kratiti njego-
ve proste volje. Rusija je smatrana za najbolj
protiverska država, vendar niso vseh cerkva
posuli ali spremenili v druge svrhe. Vsaj toli-
ko krščanstva se more tudi od nas pričakovati.
Strpnost smo vedno povdarjali v S. T. Po-
zdrav!

Felicita B. — Naročnino smo prejeli v redu.
Vsi se pritožujejo, da bi radi imeli list en dan
prej, zato menda ne bo drugega, kot da ga bo-
mo mogli pričeti izdajati en dan prej. Kaj ho-
čete, za mesto Buenos Aires pride tako kot je
sedaj, prav, Campo pa je daleč in pošta nered-
na. Pozdrav!

Josipo V., Mesto. — Bomo pogledali glede
naročnine. Naslov spremenili. Odškodnine ne
dobite nobene, če Vam operacija ne povzroči
trajnih posledic, kar bo ugotovil zdravnik, pač
pa Vam morajo izplačati pol dneve ves čas Vaše
boležni. Pozdrav!

J. S., Mesto. — Če bomo kaj doznali, Vam
bomo takoj sporočili. Poskušajte deti mali oglas
v "Prensa" ali pa v nemški dnevnik, včasih
ima uspeh. Glavni predpogoj napredka je tu-
kaj in povsod, energija, da Vam bo brez dvoma
pri tem mnogo koristila trgovska izobrazba, ki
jo imate od doma. Pozdrav!

Novi naročniki in prijavitelji

Emilio Lozej, Andrej Bole, J. Kolmanko, Ko-
smina Danica in Grep Petrovič.

Sedaj je vseh prijavljenih že precej čez sto,
ali plačanih je še le nekaj nad pedeset. Kadar
bo sto novih naročnikov plačanih, bomo obja-
vili njih imena, in bomo takoj izvršili našo ob-
ljubo, zato nikar ne odlašajte s poravnavo na-
ročninem. Kdor hitro da, dvakrat da.

Ob enem pa prosimo, da tudi stari naročni-
ki, kakor hitro vam zapade naročnina, če niste
brez dela, napravite takoj vašo dolžnost, le te-
daj morete zahtevati tudi od nas isto. Vse naše
prizadevanje brez vaše pomoči, naročniki in na-
ročnice, je brez uspeha, kajti, list odvisi popol-
noma od vaše dobre volje. In edino tako je tudi
pravilno, ker če bi slovenski izseljenci ne mogli
vzdržavati lastnega glasila, je bolje, da ne ek-
sistiramo, vsaj ne bomo drugim bolj napred-
nim in ponosnim ljudem v napotje.

Italija je zarobila Primorca, sedaj Abesince,

vse zato ker je ljudstvo premalo odločno in sa-
mozavestno. In tudi delavstvo po vsem svetu
je zato v mizerij, ker se noče samo pobriniti
za svoje lastne koristi.

Kar izbijmo si iz glave počasi, da nismo za
drugo kot za garanje in v izkoriščanje dru-
gim. Počasi gre ta zavest v naše glave, gre pa
le, in preveč se morajo nekateri žrtvovati
za malomarnost in mlačnost drugih. Vsi pa bi
radi imeli boljše, da bi vendar mogli biti pre-
pričani, da samo od sebe ne bo od nikjer prišlo.

Naročniki in naročnice! Bodite točni pri pla-
čevanju malenkostne naročnine in pridobivaj-
te nam ob vsaki priliki novih naročnikov, da
bomo zamogli potom Slovenskega tednika jav-
no pokazati, da smo, in da je treba z nami ra-
čunati.

CERKVENI VESTNIK

Polni cvetja so Marijini oltarji ta mesec in
Marijina pesem pozdravlja Kraljico majnika.
Njenega varstva smo potrebni tudi mi, in še
kako potrebni! Naj bodo izraz naše ljubezni do
Marije naše šmarnice v skromnem obsegu naše
možnosti. Še nikoli se mi ni slišala tako tako
lepa ona pesmica: spet kliče nas venčani maj
kakor preteklo nedeljo. Pridi, da jo slišiš tudi
ti! V majniku vsako nedeljo pop. ob 4 h.

Izšla je majniška številka Duhovnega Življe-
nja.

Ves slovenski narod doma se pripravlja na
Slomškove dneve. Želja vseh Slovencev je, da
dobimo tudi pred Bogom svojega posebnega
priprošnjika v osebi Antona Martina Slomška,
Mariborskega škofa. Že se je zgodilo nekaj ču-
dežev na njegovo priprošnjo. Letošnje Romanje
na njegov grob v dneh ob obletnici lanskega
euh. kongresa pa naj bo prilika ob kateri bo ves
narod prosil in molil da postanemo tega vredni.
Kot drobce našega naroda, četudi najbolj odda-
ljen, se pridružujemo željam in molitvam naših
doma tudi mi. Pri naši službi božji bomo vselej
tudi pristavili molitev, ki jo molijo doma v ta
namen.

Ponovno že so se dogodili slučajji, da tudi na-
ši ljudje umirajo brez Boga. Praz zato sem
prišel tako daleč, da bi našim ljudem tolažbo
svete vere delil. Bodite vsaj toliko krščanski,
da me pokličete, če kdo zboli. Bojazen, češ, da
se bo bolnik ustrašil, je neupravičena. Saj za-
krament more tudi telesu koristiti in vrniti
zdravje. Bati se je veliko bolj tega, kaj bo, če
kdo stopi nepripravljen in z izgubljenim živ-
ljenjem obremenjen pred večnega sodnika!

Krščen je bil v cerkvi na Avalos Janez-Karel
Rebek.

Hladnik Janez

DOMAČE VESTI

HIMEN

Preteklo soboto dne 2. maja sta se poročila g.
Edvard Metlikovec, član SPD, ter naročnik Slo-
venskega tednika, in g. Helena Lutterbach.
Bilo srečno!

OSEBNA VESTI

Koncem tega meseca, če ne bo posebnih ovir,
bo odpotoval iz Ljubljane znani duhovnik na
Goriškem, g. Doktorič, ki bo menda na jugoslo-
vanskem poslanstvu prevzel mesto izseljenske-
ga komisarja.

Dekliška Greda

Muljavski:

ČE JE FANT ZALJUBLJEN

Za vasjo na prijaznem holmcu stoji ob cesti obširno kmetско posestvo z mnogimi ličnimi gospodarskimi poslopji. To je ponosni Faranov grunt, kateremu ni enakega v fari. Kmet Faraon je bil mož poštenjak. Ljudje so ga čislali in spoštovali. Ker se je bil do svojega sedanjega blagostanja povzpeli iz najnižjih razmer, bil je nekdanj hlapec, ni zaničeval siromašnih ljudi, ampak je radodarno pomagal vsakemu revežu, ki se je v potrebi zatekel k njemu.

Faranova hčerka Anica je slovela kot najlepša deklica ne le v domači, temveč tudi v sosednji fari. Vsak predpust je imela snubecev deset na en prst: mladih, zalih in bogatih. Anica je bila prijazna z vsakim, toda omožiti se ni hotela. Oče je ni hotel siliti v zakon, češ, naj se sama odloči, kadar jo bo volja.

Da je imela Anica že izbranega fanta, ki je prihajal skoro vsako noč trkat na okence njene kamnice, tega oče Faraon ni vedel. Tako spretno je znala deklica zakrivati svojo srčno

tajnost. Njen izvoljenec je bil Draščanov Ivan, sin premožnega kmeta iz sosednje vasi. Ivan je bil zal, toda za kmetskega fanta prenežen mladenič. No, Faraonovi Ančki je pa prav zato ugajal. Prisegla mu je večno ljubezen in zvestobo in Ivan je pridno prihajal vasovat k nji, ko so na nebu zvezdice zažarele. Včasih je ostal pod oknom, včasih je pa prislonil lestvico, zlezel na okno in od tam v izbičo. In potem sta z deklico prijetno kramljala, dokler se ni na obzorju začela zlatiti zarja mladega dne.

Kmet Draščan je bil že star mož, vedno bolj si je želel prepustiti vajeti gospodarstva mlajšim rokam. Ponovno je nagovarjal sina edinca, naj si poišče primerno nevesto in naj prevzame grunt. Toda Ivan je vedno odlašal, ni se mogel odločiti, da bi bil stopil pred Faraona in zasnubil Anico. Od tega dejanja ga je odvrčala bojazen pred odklonilnim odgovorom, zakaj bil je prepričan, da bi mu bogati veleposestnik Faraon ne hotel dati svoje hčere v zakon. Ker je tudi Anica skrbno zakrivala svojo srčno tajnost, je oče Faraon živel v prepričanju, da je srce njegove hčere še zaprto, ka-

kor je zaprta cvetna čaša bele lilije pred solnim vzhodom.

No, ljubezen, naj bo še tako tajna in skrita, ne ostane dolgo neznana. Tako je bilo tudi z ljubeznijo Faraonove Ančke. Naposled je tudi oče Faraon izvedel, koga rada vidi njegova hči in kdo ji hodi krajšat nočne ure. Ampak oče Faraon je izvedel za tajno svoje edinke po zelo zabavnem naključju, da se je mož še dolgo potem smejal, kadar se je spomnil na dogodek.

Faraon je imel sestro, ki je imela v Ljubljani svojo hišo, kjer je tudi stanovala. Ime ji je bilo Lola. Dasi je v svojem življenju prejadrala že pol stoletja, vendar je bila še vedno samica. Svojega brata je prišla obiskat redno vsako leto štirikrat: vsake kvatre enkrat. Ker se ji pa z odhodom nazaj v mesto ni nikdar posebno mudilo, je navadno tri četrt letne dobe preživela na deželi pri Faraonovih.

Anica se prihodila svoje tete Lole ni nikdar razveselila, zakaj kadar je prišla Lola na obisk, ji je morala Anica odstopiti svojo kamnico ter se preseliti v podstrešeno sobo. Tudi Draščanov Ivan je vsakikrat grdo pogledal, kadar mu je Anica sporočila, da je teta Lola spet prišla na obisk in da se je vkreala v njeni sobici, kajti poslej se je moral posluževati dolge

FEODORA

— Ah, naposled ste tukaj, — zamrmra Arhibald Foulton, ko je opazil trgovca s krznom Vankova v spremstvu sivolasega gospoda z naočniki, ko sta prišla na dvorišče, — že skrajni čas je, da poskrbi zdravnik za Feodoro, mene silno skrbi, ker doslej še ni odprla oči, pa tudi nobenega drugega znaka ne daje, da je še živa.

— Tu sta gospoda, — spregovori Vanko, — tukaj pa je bolnica, o kateri sem vam govoril, gospod primarij. Kajnega, saj boste tako ljubeznjivi in mlado nesrečno damo takoj sprejeli?

Prosim vas!

— Vsekakor, gospod, ker ste me vi za to prosili, sem vse svoje posle odložil in šel z vami, — odvrne primarij.

— Predvsem je treba mlado damo prenesti v kakšno sobo, kajti tukaj na dvorišču je ne morem pregledati, niti pravilne diagnoze bi ne mogel postaviti.

Primarij je ukazal uslužbeneu, ki se je mudil na dvorišču, naj tukaj prinesejo nosila.

Feodoro so položili na nosila, Foulton in Delaré pa sta spremljala spreved, ki je krenil po stopnicah v primarijevo sobo.

Oba prijatelja sta bila silno radovedna na primarijeve vesti o Feodorinem stanju.

Njene oči so bile uprte v zdravnikova usta, ki se je počasi vzravnaval, ko je pregledal Feodoro, in dejal:

— Da, gospoda, rana, ki jo je mlada dama dobila v splošnem ni težka.

Gre za malo prasko brez vsakega pomena.

Z druge strani pa vam ne morem zamolčati niti tega da se ta mlada dama nahaja v veliki nevarnosti.

Zdi se, da jo je strah uničil.

Nastopilo je silno razburjenje živcev, — kar imenujemo mi sicer pretres živčevja.

Ker pa je v tem slučaju pretres tako močen, ni izključeno, da bi dama ne dobila vročice.

— O, moj Bog, — vzdihne Arhibald Foulton, — to je žalostno. To bi bilo torej nemogoče, gospod primarij, da bi mogla dama danes ali pa jutri nadaljevati pot?

— Kaj vendar mislite? — odvrne primarij, katerega so ohrabрили Fanarinovi bliskajoči pogledi. — Pravim vam, da ta dama ne sme zapustiti bolnice.

Vsako najmanjše razburjenje bi ji utegnulo škodovati, povzročilo bi ji lahko tudi smrt.

bo lahko potovala.

Mogoče se bo ta dama kmalu toliko popravila, da Toda ne morem za ničesar jamčiti.

Da, bojim se, da se bo iz tega razvila živčna bolezen, če že hočete, da govorim odkrito.

Presenečeno in na smrt prestrašeno sta strmela Foulton in Delaré pred se.

Oba sta Feodoro vzljubila, posebno hladnemu Angležu se je dekličina slika vsadila globlje v srce, kakor pa je mogel to tudi sam slutiti.

— Gospod primarij, — spregovori Arhibald Foulton, — prosim vas, rotim vas, uporabite vsa svoja učenost in rešite to mlado damo tukaj.

To je mlada dama iz najodličnejše rodbine.

Ona ne more, ona ne sme tako žalostno končati, pogledajte jo samo kako je lepa!

Radi njene lepote in mladosti uporabite vse, da bi jo obvarovali prezgodnje smrti!

— Gospod, mi zdravniki ne vprašujemo za lepoto in mladost, — odgovori sivolasi gospod.

Pripravljeni smo vsakomur in naj bi bil mlad ali star pomagati, kolikor je v naših močeh.

No, nađejam se, da se bo ta mlada dama zopet zavedla in da se bo našemu znanju posrečilo odstraniti nevarne komplikacije, ki bi utegnile nastopiti.

— In tako nama ne preostaja ničesar drugega, kakor da se vam zahvaliva, — reče angleški reporter, — in prepustiva damo vašemu oskrbovanju.

Toda prosiva vas, da nama dovolite, da se vsak dan lahko informirava o stanju bolnice!

Primarij jima je to dovolil, oba prijatelja pa sta žalostno odšla iz bolnice "Svetega Mihajla".

Feodoro so odnesli v posebno sobico na posteljo, primarij ji je odkazal dve čuvarki, ki sta strogo pazili na vsak njen gib in ni minilo dolgo, ko se je zavedla.

Sprva je začudeno gledala krog sebe, primarij jo je parkrat obiskal, zvedela je, kje se nahaja, kaj se je zgodilo, bolničarki pa sta ji priporočali popolen mir.

Ležala je na postelji in brezizrazno strdmela pred se, toda z zavestjo, se ji je vrnila tudi trdna volja do življenja, bolničarki sta govorila, Feodora pa je poslušala.

In iz teh pogovorov je izvedela marsikaj.

Z zaprtimi očmi je ležala na postelji, v njeni glavi pa so brzele najrazličnejše misli.

Premišljevala je o svoji žalostni usodi, ki jo je spremljala vse življenje.

Čeprav je bil car dober in po naravi usmiljen in nežen, kaj je to pomagalo, ko pa ni bil gospodar svoje lastne volje?

Kakor lutka so ga premetavali sem ter tja vsi oni,

ki so pač tedaj imeli besedo in moč na na dvoru, na čelu vseh teh staroruskih rodbin pa je stal Feodorin smrtni sovražnik — minister Pleve.

In res, ni bila ona prva velika kneginja, ki jo je zadela stroga kazen.

Zgodovina hiše Romanovih je nudila dober primer za to, da se dvorne spletke in nizko kovarstvo, združeno z rusko surovostjo in grozoto, ni ustavilo niti pred glavami, ki jih je krasila krona.

Carica Katarina Velika je dala umoriti svojega lastnega moža. Njeni ljubimci, med katerimi se je nahajal tudi grof Orlov, so zbudili njenega moža sredi noči iz spanja, potegnili so ga s postelje in teptali po njem s svojimi škornji, dokler ga niso usmrtili.

Kot osvečo pravične boginje maščevanja bi človek lahko smatral to, da je ravno sin carice Katarine, ki jo je svet porogljivo nazval veliko, umrl nenaravne smrti.

In Feodora je vedela, da bo tudi njena usoda prav takšna in da bo tudi ona tičala v kakšnem strašnem zaporu, če se ne bo pokorila volji mogočnih dvorjanikov, če se ne bo odrekla Vladimirja in stopila pred oltar z Aleksejem, z velikim knezom.

Aleksej!

Pri sami misli na moža, s katerim so jo zaročili, se je Feodora stresla kakor mrzlična, podzvedno se je krepkeje zavila v svojo odejo.

In zopet je pomislila na Vladimirja.

Če jo bo Fanarin odvedel v Petrograd, tedaj ne bo mogla nesrečneža obraniti, — izgubljen bo.

Tedaj bo postala vsekakor žrtev Plevejevih spletk. — Živeti moram, — svobodna moram biti! — je kakor krik odjeknilo v njeni duši.

— Sveti Bog, dobri oče v nebesih, ki spajaš ljubeča srca in jih ščitiš, pokaži mi pravo pot.

Vsemogočni Bog, pomagaj mi, bodi z menoj, tedaj se bo to zgodilo tedaj se mi to mora posrečiti!

Toda kljub tej molitvi ki ji je kipela iz dna srca pred božji prestol, si je morala priznati, da so njeni zgledi na svobodo in rešitev zelo slabi.

Dana ji je bila samo še ena noč.

To pa je bil prekratek čas, da bi mogla pobegniti iz te dobro znane hiše.

Pa tudi pazljivost bolničark, ki nista skoraj pogleda odvrnili od nje, zamrežena okna, zaklenjena vrata — ah, Feodora si je razbijala glavo, kako naj bi našla pot iz tega labirinta tolikih zaprek.

Toda čeprav je še toliko o tem razmišljala, ji ni hotelo priti ničesar pametnega na misel.

— Mar še vedno ne spita? — je zaslišala za seboj

lestvice, če je hotel priti v bližino svoje izvo-ljenke. Ker pa je fantič bil šibak, mu je pre-našanje in pristavljanje dolge in težke lestve delalo nemajhne preglavice. Bil je torej prisiljen, dokler je Lola bivala pri Faraonovih, mo-čno omejiti svoje ponočne izlete. To pa je za-ljubljenega fanta nemilo srdilo in goreče si je želel, da bi Aničino teto čimprej vrag odnesel nazaj v Ljubljano.

Zgodilo se je nekoč, da se je teta Lola pripe-ljala iz mesta na obisk k Faraonovim v času, ko je ni nihče pričakoval. Znočilo se je že in pri Faraonovih so se baš odpravljali k počitku, ko je stopila v sobo teta. Anica se je njenega nepri-čakanega prihoda naravnost prestrašila.

„Joj! Nocoj bo Draščanov Ivan gotovo pri-šel vasovat“, je pomislila Anica. „Ker ne bo ve-deš, da je teta Lola pri nas, me bo gotovo iskal v moji izbiči“.

Hudo vznemirjena se je napotila Anica po lesenih stopnicah v malo podstrešno sobo, kjer se je naslonila na okno in zrla ven v jasno noč. „Če Ivan pride, ga bom videla in poklicala ter mu povedala, da spi v moji kamriči teta Lola“, si je mislila deklica, naslanjala glavo ob roko in poslušala petje fantov na vasi. Naenkrat pa so ji začele lezti trepalnice skupaj in je zadre-mala.

Sem čez polje se je bližal Faraonovi hiši Draš-čanov Ivan. Ker je došel od nasprotne strani, ga deklica ni mogla ne videti ne slišati. Tihih korakov je prispel na dvorišče. Poiskal je lestvo in jo prislonil k hiši pod okno Aničine spalni-ce. Povzpel se je na lestvo in se dvignil do okna, ki je bilo odprto na stečaj. Iz sobe so se čuli čudni glasovi, zdaj nizki, zdaj visoki, zdaj bo-bnejši, zdaj piskajoči.

Fant je strmeč poslušnil. „Kako čudno diha Anica nocoj! Gotovo je nahodna“, je pomislil Ivan, rahlo potrkal na steklo in tiho zaklical „Anica, smem k tebi?“ Ali spiš?”

V izbi se ni nič zganilo in tudi smrčanje ni prenehalo.

„Trdno spi“, je ugotovil Ivan. „Klical je ne bom. Bom pa kar noter zlezel“

Gibčno se je zavijtel skozi okno in skočil v sobo. Postelj, na kateri je smrčala dozdevna Anica, je stala v ozadju spalnice v temnem ko-tu, kamor mesečina ni segala. Fant se je po prstih približal postelji, se rahlo dotaknil osebe, ki je ležala na njej ter zaklical s tihim, zaljub-ljenim glasom: „Vstani!“

Ležeča oseba se je premaknila, postelj je za-škripala, smrčanje je na mah utihnilo in zaspan glas je zamomljal nekaj nejevoljnega.

„Saj sem jaz, Anica“, je dejal Ivan sladko,

poiskal koščeno roko tete Lole in jo krepko stisnil, dajajoč tako duška svojim čuvstvom. Tedaj pa se je teta Lola zadržala tako grozansko, da bi se bil fant kmalu sesedel od strahu. Teta je skočila s postelje, njene suhe kot žrd dolge roke so se iztegnile, zgrabile presenečenega va-sovalca in ga vrgle v nasprotni kot izbe.

„Pomagajte! Tatovi! Morilci!“ se je drla Lo-la z gromovitim glasom. „Umoriti me hočejo!“

„To je teta Lola!“ je Ivan spoznal njen glas. „Baba bo še mrtve sklicala iz grobov, tako se dere. Fant, zdaj pa le hitro skozi okno, kajti oče Faraon me ne sme dobiti tukaj“.

Hitro je hotel skočiti skozi okno.

„Stoj, rokavnjač, ne boš ušel ne!“ je zarjula leta Lola. Vrgla se je na Ivana, za zgrabila za ovratnik, ga potegnila z okna nazaj v sobo in ga pričela tresti. Strašanski hrup, ki je nastal, je spravil na noge vse ljudi v hiši. Ves prestra-šen je planil v izbo gospodar oče Faraon, nje-mu so pa sledili veliki in mali hlapec, pastir in dekla.

„Kaj pa se je zgodilo?“ je vprašal oče Fa-raon.

„Glejte ga, rokavnjača!“ se je drla srdita te-ta, še vedno držeča nesrečnega vasovalca za ovratnik. „Skozi okno se je priplazil v sobo. (Dalje na strani 9)

glas ene od bolničark. — Kaj vam je danes, zdi se mi, da ste silno razburjeni.

— Niti malo nisem trudna, — odvrne Feodora ženi, ki se je vprašujoče sklonila nad njo, — pa niti ver-jamem, da bom danes tako hitro zaspala.

— Tedaj vam bom dala nekaj, da boste lažje za-spali, — nadaljuje bolničarka.

— Nekaj mi bo dala?

Kakšna zvijača se skriva zopet za temi besedami? Morda se to dogaja na Fanarinovo povelje, mar si hoče na ta način še v zadnji noči zasigurati svojo žrtev, preden bo prišel in jo odvedel v Petrograd — v propast?

Nikdar ji nista bolničarki dajali narkotičnih sred-stev, da bi jo s tem uspavale.

Da, Feodora se je celo spominjala, kako jima je pri-marij nekega dne najstrožje prepovedal bolnico z u-metnimi sredstvi uspavati. Danes pa, ravno danes ho-četa to storiti?

Bolničarka je pravkar stopila k mizi in nalila v majhno žličico nekaj kapljic, katere je potem pome-šala z vodo.

— Tukaj, vzemite! — je dejala Feodori in prinesla, žličico k njenim ustom.

Potem pa se je obrnila k svoji tovarišici in ji de-jala:

— Kajneda, Pavliška, ona mora na vsak način spa-ti?

Feodori pa ni ostalo nezapaženo ni to, kako sta se obe žene pri tem zaupno spogledali.

— Prosim vas, dajte mi žlico, — reče Feodora s prosečim glasom, — nikakor se ne morem privaditi zdravil, vendar ga bom skušala sama vzeti.

— No, meni je prav, — odvrne bolničarka in zmigne z rameni, — zdi se mi, da ste strašno razvaje-na ženska!

Toda slišali sva, da vas bodo jutri pustili iz bolnice. Lahko vam rečem, da ni bila služba pri vas niti naj-manj prijetna.

Bolničarka je še enkrat zmignila z rameni, se obr-nila od Feodrine postelje in se pridružila svoji to-varišici.

V tem trenutku je zrla Feodora tekočina z žlice v svojo posteljo.

Potem šele je prinesla žlico k ustom, srknila in zde-lo se je, da je vse popila.

Da bi bolničarki popolnoma preslepila, se je stre-sla in spregovorila:

— Ah, to je trpko!

Bolničarki sta se zasmejali.

— Da, mar ste mislili, da vam bodo dajali v bol-nici sladkarije? — vzklikne druga bolničarka, ki ji je bilo ime Pavliška. — Tukaj mora vzeti človek vse, kar dobi!

— Čutim, da bom zaspala, — reče Feodora in spu-sti glavo na blazino, — ah, zelo prijetna utrujenost! Zdi se mi, da bom — da bom kmalu zaspala, — pa najbrž tudi lepo — sanjala.

Tedaj je začela Feodora zehati, obrnila se je z obrazom proti steni, dobro je oponašala pravilno di-hanje, da bi bolničarki čim bolj preslepila.

Komaj je minilo nekaj trenutkov, ko je slišala Pa-vliško vprašati:

— Ali že spi? Poglejte, Bolta, če je trdno zaspala!

— Da, spi kakor mrtva, — odvrne Bolta, ki se je le površno ozrla na Feodorino posteljo, — sedaj se lah-ko brez skrbi dogovoriva o najinem načrtu.

Ali veste prav gotovo, tovarišica, da bo prišel on nocoj na maskarado.

— Da, prav gotovo ne vem. To mi je za gotovo obljubil dejal pa je, da bo tudi svojega prijatelja pri-peljal.

Saj bi bile res neumne, če bi se med sejmom ne za-bavale enkrat po mili volji.

Ves Nižaji Novgorod pleše, poje in skače, midve sediva tukaj in straživa to dolgočasnico!

Primarij danes ne bo prišel, pa tudi asistenta ne bo. Saj nam je sam dejal, da delava lahko, kar se na-ma zljubi, da ne bo nobenih posledic.

Ah, saj veste, da se dobro razumeva z asistentom, krog prsta si ga lahko ovijem!

— Seveda, ker mu tudi marsikaj storite, kar mu ugaja, — se Bolta zlobno nasmehne.

— Moj Bog, — živeti moramo, pa tudi drugemu mo-ramo privoščiti življenje, — nadaljuje Pavliška, mla-da, bujna ženska in zmigne z rameni. — Drug druge-mu si moramo lajšati življenje!

Sedaj morava seveda ostati tukaj še eno uro, tedaj bo v bolnici vse zaspalo, — potem pa, — povedala sem vam že, Bolta, — da imam v svoji sobi dve pre-krasni obleki za naju, obleki si jih bova, maskirani pa bova ostali lahko do petih zjutraj na plesu. No-ben petelin ne bo kikirikal za nama!

Obe ženi sta tiho govorili. Zabavali sta se ob pred-metih, da je Feodori silila rdečica v obraz, ko ju je poslušala, na drugi strani pa jo je ta pogovor navdal z nepopisnim zadovoljstvom in veseljem.

Predvsem se je zavedala, da bo sama v sobi, da je ne bosta nadzirali bolničarki.

Mar naj bi zastoj molila in prosila Boga pomoči

in rešitve iz tega strašnega položaja?

Da, da, — sedaj je vedela, da ni popolnoma zapu-ščen, da je bila njena vroča molitev uslišana.

Toda ta ura, ki je minevala strašno počasi, je bila zanjo polna trpljenja radi nestrpnosti.

Komaj je čakala, da bi se bolničarki oddaljili.

Navsezadnje sta vstali in ko sta se še enkrat pre-pričali, da Feodora spi, sta odšli.

— Hej, Pavliška — zakliče Bolta, — Ne pozabi od-znanje strani dobro zakleniti vrat!

— Kje bi vendar mogla to pozabiti! Ali pa morda misliš, da bi šla rada k vragu v kuhinjo?!

Kaj bi storili, ko bi se ona prebudila med tem časom in se splazila iz sobe?

Zaklenila bom, ključ pa bom spravila pri sebi.

Pri teh besedah je bilo zopet poraženo upanje, ki je vstalo v Feodorini duši.

Kljub temu pa mlada kneginja ni obupala. Komaj so umolknila na hodniku koraki bolničark, komaj se je prepričala, da je sama, je že z bliskovito naglieo planila iz postelje.

Hitro je segla po obleki, ki je visela na obešalniku in iz katere so jo slekli tisti dan, ko so jo pripeljali u bolnico.

Našla je vse svoje stvari, oblekla se je, potem pa stopila pred zrcalo ter si uredila lase.

Stopila je k vratom ter jih skušala odpreti.

Samo po sebi je umljivo, da je bilo to zaman, kaj-ti vrata so bila dvakrat zaklenjena.

Mlada velika kneginja je to že prej vedela in v ti-sti dolgi uri čakanja si je izmislila načrt.

Vrata je morala s silo odpreti, to ji je bilo jasno, v to svrhu si je našla tudi primerno orodje.

Pri kamnu so ležale ploščate kleščice, dovolj tanke so bile, da bi jih lahko spravila v ključavnico. Mor-da bi mogla na ta način vrata pahnuti iz tečajev.

Feodora je delala z vsemi močmi.

Toda kleščice v nejnih rokah so se zvile, ključav-nica pa nikakor ni hotela popustiti.

Popolnoma utrujeno je moralo to dražestno bitje naposled odnehati od dela, ki ga ni bilo vajeno, njene roke so otrpnile in se tresle.

— Uboga vrata mi hočejo preprečiti pot v svobodo, ki si jo hočem priboriti? — spregovori Feodora s sol-znimi očmi. — In ta les, teh par desk, ta malenkost mi hoče onemogočiti, da dohitim svojega Vladimirja, da bi ga obranila in rešila ter se skrila na njegovem sren?!

Ne, ne in tisočkrat ne — če ni šlo na ta način, bo šlo kako drugače!

(Nadaljevanje)

DOPISOVANJE

PISMO IZ BERAZATEGUI

Cenjeni urednik!

Kakor je Vam mogoče znano, nas živi v Berazategui še precej okroglo število Slovencev. Sedaj nas je še več, ker se dela tu ena velika tovarna. Z delom se je že pričelo in je dosti naših ljudi že zaposlenih, posebno Hrvatov. Računa se, da bo dela za eno leto in pol. Delo je prevzela znana firma Giupe. Tovarna je namenjena za izdelavo svile in bo menda največja te vrste v Argentini. Ime ji bo "Dusilo".

Tukaj že imamo dve tovarni, ena je od stekla v kateri sem tudi jaz zaposlen in moji vaščani, ki smo vsi doma iz Lokve pri Divači. Delamo skoro redno, eni več drugi malo manj. Delavstvo ne pozna tukaj nobene organizacije, zato delajo z nami gospodarji, kar se jim poljubi.

Druga tovarna pa je od konzerve v kateri so zaposlene skoro izključno same ženske. Tam še le je pravo izkoriščanje. Uboge žene in dekleta morajo delati kot črna živina, plačo pa imajo na uro 25 centavov. Pomislimo, kako so uboge ženske izkoriščane iz izmozgane od kapitalistov, in so prepričane, da si ne morejo pomagati.

Rad bi dobil kaj novih naročnikov, in sem pripravljen se zato potruditi, ali kaj hočete, ker se tukajšni naši Slovenci tako malo brigajo za svoj list. Če bi Slovenski tednik imel tako malo zavednih ljudi za seboj, kot so naši slovenci tukaj, bi se slovensko delavstvo v Južni Ameriki ne moglo ponašati s svojim glasilom. Vseeno nisem še izgubil poguma. Šel bom na delo, ter poskusil kolo zaobrniti v boljšo smer, saj je tukaj polno Slovencev, ki jih niti ne poznam.

Oprostite moji pisavi ter mojim slovničnim napakam, saj sami vete, da delavci imamo roko le za kramp in ne za pero.

Še nekaj ne smem pozabiti, namreč, da sem bil na vaši zadnji prireditvi s celo mojo družino. Petje in igra vse mi je zelo ugajalo, samo ni prav, da se prireditve ne prične ob napovedani uri. Navadno ravno takrat prihajajo ljudje, ko se ima prireditve pričeti, in menda zato čakate, ampak ljudi je treba navaditi na točnost. Samo enkrat bi kdo zamudil začetek programa, potem pa nikoli več, če mu je le količkar do lepega petja in igre, kot je meni.

Zelo me je tudi veselilo, da je bilo toliko občinstva, ker to je bil dokaz, da podpiramo naša slovenska društva ter da javno pokažemo, da smo tudi mi Slovenci zavedni in kulturni narod. Čestitam vsem društvenikom in pevcem in igralcem, in tud di godci so vse pohvale vredni.

Naročnik S. T. Mihael Mlač in družina

Naznanjam cenjeni slovenski naselbini, da sem odprl lastno

OGLJARNO

kjer bom imel na razpolago vse v stroko spadajoče predmete: krompir, milo, koruzo, vseh vrst žito, itd. itd.

RAZPEČEVANJE NA DOM

Priporočam se cenj. slovenski naselbini

JOSIP KRAJNIGER

Osorio 4928, Paternal - Bs. Aires

Delegat internacijonalnega udruženja pravnikov izgnan iz Jugoslavije

Čim se je zaznalo v Franciji o mučenju, kateremu so podvrženi politični jetniki, bilo je poslanih mnogo protestnih brzojavk in pisem predsedniku vlade Stojadinoviču, kakor tudi jugoslovanskemu poslaništvu v Parizu in princu regentu. Izredno pažnjo je posvetilo težkemu položaju političnih jetnikov v Jugoslaviji, Internacijonalno Udruženje Pravnikov katero je takoj poslalo v Jugoslavijo z eno spomenico svojega uglednega člana odvetnika Etijena Miloa da se na licu mesta prepriča o istinitosti pisanja inozemskega tiska o vseh grozotah koje so se odigrale v zadnjem času v Jugoslaviji. Na žalost advokat Milo je prišel kakor tudi delegacija katera je obiskala lansko leto Jugoslavijo. Mi smo takoj popovratku posetili odvetnika Miloa, kateri nam je dal o svojem potovanju in spomenici sledečo izjavo:

"Francosko javno mnenje se je začudilo barskemu postopanju beogradske policije napram političnim jetnikom v Jugoslaviji. To je predvsem bil povod zanimanja Inter. Udr. Prav. o položaju političnih jetnikov, katero me je poslalo da proučim položaj pol. jetnikov.

S seboj sem nesel memorandum podpisan od sledečih oseb: Viktor Baseh, predsednik narodne fronte v Franciji, predsednik Zveze za zaščito človeških pravic in profesor Sorbone v poklju, Pel Rivea, univerzni profesor in antifašističnega odbora intelektualcev v Franciji, G. Kampenkija, narodni poslanec in predsednik ra-

dikal-socijalistične stranke, (koja je danes na vladi), G. Longea poslanec socijalistične stranke, odvetnik in član komisije za zunanje zadeve, ter bivšega poslanca Bertona, poznani pariški odvetnik. V omenjeni spomenici se zahteva amnistijo za vse politične jetnike in človeško postopanje s političnimi jetniki. V Beograd sem dospel 4 marca in takoj sem prišel v stike s predsednikom beograjske odvetniške komore g. Simičem, kateremu sem obrazložil v imenu Internacijonalnega Udruženja Pravnikov cilj mojega obiska. Takoj se mi je stavil na razpolago, da me vodi po Beogradu. Odšli smo na dvor in zaprosili avdijencijo pri princu regentu. Na dvoru nas je sprejel minister Antič. Povedal sem mu namen mojega obiska in ga naprosil, da mi izposluje avdijenco pri princu Pavlu, da mu izročim spomenico.

"Takoj me je zavrnil da je to nemogoče, izgovarjajoč se, da je princ Pavel bolan, da ne sprejema itd. Začel je napadati Francijo radi francosko-ruskega pakta, ter je rekel: pakt je sramota za Francijo, Jugoslavija ne bo nikdar šla s Francijo, ker Jugoslavija ne bo nikdar dovolila boljševizacije kakor Francija, Francoska bo v kratkem času drago plačala posledice demokratske svobode.

Lansko leto ko je obiskala Jugoslavijo komisija internacionalnega udruženja pravnikov je minister Antič rekel, da je škandal, da ta ustanova dovoli, da tvori delegacijo odvetnik Beble, kateri je mesec dni pred dohodom v Jugoslavijo bil v Moskvi, (kar pa je laž).

O položaju političnih obsojencev je bil bolj kategoričen. Kar pa je lansko leto rekel dele-

Dr. J. HANN

ŽENSKÉ BOLEZNI — MATERNICA — JAJČNIK — PREZGODNJA ALI ZAKASNENA PERIODA — BELI TOK — NOTRANJE BOLEZNI ŽELO-DEC IN DROBOVJE — GONOREJA, MEHUR, OBISTI ULTRAVIOLETNI ŽARKI

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601 —

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

SPREJEMA OD 3—8 ZVEER — NIZKE CENE — PLAČEVANJE NA OBROKE.

ROJAKI

Poslužujte se vedno in povsod podjetij in tvrdk. ki oglašujejo v Slov. Tedniku.

Sklicujoč se na naše glasilo boste sigurno dobro in točno postreženi.

S tem koristite samim sebi in listu obenem.

QUILMES BOCK
la mejor cerveza negra

gaciji da na splošno še ne zlostavlja politične jetnike, meni je pa rekel sledeče: da jih mi pretepamo ker so oni ubili kralja. Sem protestiral in rekel, da niso komunisti ubili kralja temveč fašisti, nakar mi je odgovoril, da je ena in ista tolpa.

Povodom marseljskega atentata je istotako rekel, da je francoska zakrivila, ko je dovolila da branitelj obtožencev slično govori o krasesem predstavljal da je en minister zmožen s

Razočaran sem zapustil dvor. Nikdar si nipošluževati lažnjivih argumentov. Predsednik odvetniške komore ni bil manj razočaran kot jaz. Mislil sem, če so taki ministri, kakšni pa morajo biti tedaj oni v katerih rokah se nahajajo nesrečni politični obsojenci. Kadar sem vse to povedal francoskim diplomatom, so se oni isto začudili, ker je sama vlada vedno govorila da je s francosko pristajala na kolektivni...?

Ker ni hotel da sprejme memorandum, tedaj sem zaprosil avdijenco pri predsedniku vlade Štojadinoviču. Sprejel me je njegov šef kabineta v odsotnosti g. Štojadinoviča. Razložil sem mu cilj mojega poseta, toda ravno v tem času so telefonirali iz skupščine, da je izvršen atentat na predsednika vlade. Odšel sem brez uspeha. Drugi dan nisem bil sprejet v avdijenco, da je predsednik "veliko zaposlen". Memorandum sem skupno s protestnim pismom poslal predsedniku vlade s prošnjo, da izroči princu Pavlu, ker nobeden za časa mojega bivanja v Beogradu ni hotel da sprejme.

Moja misija je bila s tem končana. Prijatelji so mi svetovali, da takoj zapustim deželo, ker je položaj zelo kritičen. Toda moja misija ni s tem končana. Odšel sem potem v Zagreb radi ankete, kajti kot je poročal francoski tisk, so se vsa mučenja vršila v Zagrebškem zaporu. Tam sem našel g. Pelitea predsednika odvetniške komore, kateri mi je dodelil mladega odvetnika, da me predstavi Policijskemu upravitelju. Upravitelj policije me je ljubeznivo sprejel. Takoj mi je rekel da vse "vesti o pretepanju političnih jetnikov so lažnjive." Na žalost sem konstatiral, da je minister Antič govoril resnico. Da bi se sam prepričal o trditvi poli-

cijskega upravnika, predlagal sem mu da obiščem zapore in izprašam politične kaznjence o kojih je francoski tisk pisal, da so bili pretepani. On mi je takoj obljubil da če to izpolniti ob 4 pop. Nisem veroval in sem imel prav. Ob štirih sem bil na policiji, rečeno mi je, da samo minister notranjih zadev lahko dovoli obisk v zapore. Poslal sem brzojavko ministru notranjih zadev, toda na žalost sem dobil negativen odgovor. Jasno je bilo, da policija ni hotela dovoliti obiska, samo zato da ne bi se na lieu mesta prepričal o grozotah, ki se odigravajo v jugoslovanskih glavnjajah.

Iz Zagreba sem šel v Split, kjer so po pisanju francoskega teska istotako mučeni jetniki. Upravnik splitske policije se je zaklinjal na svojo "čast" da nobene v njegovem področju ni bil tepen, ker bi on vsakega takega stražnika, ki bi se postopil tepsti kakega političnega jetnika, takoj vrgel iz službe. Citiral sem imena za katera sem zvedel od branitelja obtožencev, ki so bili pretepani v Splitu ali poslani v Zagreb, vprašal sem, da vidim te obsojence, ki se nahajajo v Splitu, ali je on to zavrnil. Na žalost imel sem priliko, da vidim enega od teh nesrečnikov, kateri mi je pokazal polomljene prste in strgane nohte, znaki zločinskega postopanja policijskih organov napram njemu.

"Na večer je policija udrila v hotel, ter mi na najbolj nesramen način odvzela vse dokumente in druge papirje, ter mi zaukazala da takoj zapustim Jugoslavijo. Protestiral sem proti brutalnemu postopanju policije. Odšel sem takoj k francoskemu konzulu, kateri je telefonično zahteval moje dokumente, ki pa navzlic njegove intervencije mi niso bili vrnjeni, ter bil naprošen, da zapustim Jugoslavijo, ker sem pisal v inozemskem časopisju o nesrečnem položaju političnih obsojencev, kar pa je kruta resnica, proti kateri se mora dvigniti javno mišljenje civiliziranih demokratičnih dežel za zaščito nesrečnih političnih jetnikov obsojenih v Jugoslaviji."

Izgon odvetnika Milao in nasilno odvzetje njegovih dokumentov je vzbudilo v Franciji pravo ogorčenje. Mednarodno Udruženje Pravnih je takoj poslalo eno delegacijo jugoslovanskemu ministru v Parizu, kojemu je bil predan sledeči protest:

"Mi protestiramo proti škandaloznemu postopanju jugoslovanskih oblasti a predvesm proti postopanju upravnika splitske policije napram

odvetniku Etijenu Milou iz Pariza, ki je delegat mednarodnega udruženja pravnikov.

On je bil delegiran:

1. Da izroči memorandum Princu Regentu Pavlu, v katerem se naproša pomiloščenje vseh političnim jetnikom brez razlike. Omenjeni memorandum je čisto humanitarnega značaja in je bil podpisan od sledečih oseb: (slede podpisi).

2. Med. Udr. Prav. je poverilo svojemu delegatu, da dobi natančne podatke o položaju političnih jetnikov v Beogradu, Zagrebu in Splitu.

Odvetnik Kampinci je v imenu udruženja izročil svojemu delegatu pismo v katerem naproša upravnike policije v raznih mestih, da dovolijo odvetniku Mileu da obišče zapore. Spremljan od predsednika Pravniške Komore v Zagrebu je g. Simič, odšel na dvor, da zaprosi dvornega ministra za avdijenco pri princu Pavlu. Minister dvora Antič mi je izjavil sledeče:

da jugoslovanska armada ne bo več marširala skupno s francosko; da bo Francija drago plačala širokogrudno svobodo, ki jo danes živi; da se je zgražal, da je Pravniško Udruženje poslalo pred nekoliko meseci enega delegata kateri se je nedavno vrnil iz Moskve; da so prisiljeni da se pokažejo zelo strogi napram komunistom, kateri so ubili kralja Aleksandra (?); da je neumljivo, da je Francoska dovolila, da brani ustaša St. Auban, da zavrača da sprejme pisma podpisana od osebnosti, katere so malo poznane, toliko v Franciji kakor v Jugoslaviji; da odvetnik Milo mora izročiti memorandum ministerstvu, kakor tudi zadeva g. Simiča, ki je zagrešil ker je načeloval omenjeno akcijo.

Drugi dan je odvetnik E. Milo odšel k predsedniku vlade, kjer ga je šef kabineta g. Štojadinovič istotako zavrnil, da ne sprejme memoranduma, katerega je potem poslal odvetnik Milo po pošti.

Razvidno je iz izjav orožnikov kateri so hoteli odvetnika Miloa podvreči krivičnim izpraševanjem, da je bil zasledovan, provokiran od strani agentov, da so osebe, s katerimi se je sestajal, nadlegovane od strani policije, da se je sestajal z ljudmi katere ni nikoli prej videl.

Mi se zgražamo tej nelojalnosti in sličnemu postopanju napram pariškemu odvetniku in delegatu Mednarodnega Udruženja Pravnih, ter zahtevamo opravičbe in vrnitev odvzetih dokumentov.

INSTITUDO - DENTAL - POPULAR

2261 — AV. SAN MARTIN — 2261

Pregled brezplačno

Izdiranje zob brez bolečin \$ 2.—
Nov način in različne vrste stavljanja zob

Restaurant "OSORIO"

Edino slovensko zbirališče

Lepi prostori, pripravno za svadbe
Vsako nedeljo ples.

CENE ZMERNE — Prenočišče po 70 cent.

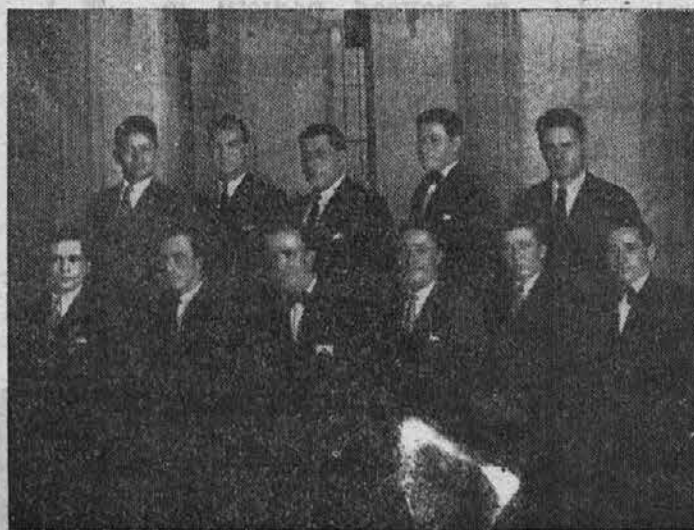
Se priporoča lastnik

EMILIO ZIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL

Fotografija "LA MODERNA"

NOVOPOROČENI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki Vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klijentelo.

Poštne slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti:

Fotograf. "LA MODERNA"

S. Saslavsky

Av. SAN MARTIN 2579

Telefon: 59-0522 Bs. Aires

PRIMORSKE VESTI

Jasen. — Aretirali so Čačeta Ivana, starega 26 let, in Levlar Ivana, ki sta bila prepeljana v bistrške zapore.

Vrbice. — Aretirali so Gržinj Josipa, starega 65 let in njegova dva sinova Lojzeta, star 27 let, in Antona starega 25 let. Vse tri so kamjonom odpeljali v zapore.

Aretirali so na dalje Štanbergerja Antona, ter mu napravili še prej hišno preiskavo. Ova dil ga je, da hrani orožje, Uljan Josip. Vsi se nahajajo v bistrških zaporih.

Buzet. — Sem je prišel zagrizen fašistovski župnik.

Granata izza svetovne vojne je ranila 16-letnega Alojzija Ipavca in 15-letnega Franca Sušmela iz Grgarja pod Sv. Goro, ki sta dobila zelo težke rane, tako da so morali Ipavcu amputirati levo nogo.

Zopet trije otroci ponesrečili, 9 letni Danijel Leban in njegova 12 letna sestra Karolina ter 13 letni Fioretto Volk, ki stanujejo v ulici delle Fornacci v Gorici, so se igrali z malo granato, ki so jo bili našli v kupu starega železa. Otroci so najprej skušali odvit konico granate, ker pa to ni šlo, je Volk vzel velik kamen in začel tolči po projektilu. Ta je seveda eksplodiral i vse tri otroke budo ranil.

— **Zaradi izravnave cen** vsem živilom in drugim produktom vsakdanje potrebe se je v nedeljo dopoldne zbrala velika konferenca vseh primorskih fašijev v Trstu.

(Nadaljevanje iz strani 6).

Grdoba mi je hotel storiti silo, potem bi me bil pa umoril!"

"Oj ti nemarnost rokavnjaška!" se je razhudil oče Faraon, stisnil pest in hotel v sveti jezi mahitati po neznanem roparju. Enak namen sta imela tudi hlapca, a tedaj je planila v sobo Anica s prižgano svetiljko v roki: "Pustite ga, pustite ga!"

"Draščanov Ivan!" so ostrmeli vsi, ko so spoznali fanta.

"Kaj, ti si hotel našo teto umoriti?" je zategnil oče Faraon neverjetno.

"To je pomota, oče", je pristopila Anica, rdeča kakor mak. "Ivan ni imel nikakega zlega namena".

"Čemu se je potem priplazil k moji postelji?" se je hudovala teta Lola.

"Fant, povej, zakaj si se zdaj ponoči vtihtapil v to sobo?" je zahteval oče Faraon. "Kaj si hotel storiti naši teti?"

"Pri njej je hotel spat!" se je zakrohotal hlapec.

"Kaj me briga vaša teta!" se je odrezal Ivan ježno. "Če bi bil vedel, da je ona notri, bi me ne bilo".

"Tako, tako", je ostrmel oče Faraon. "Kaj pa iščeš ponoči pri moji hčerki?"

"Vseč mi je in jaz njej", je odgovoril fant moško. "Oče Faraon, vašo Anico sem si izbral za nevesto! Če vam je prav, prideva v nedeljo z očetom, da se dogovorimo..."

Čez nekaj tednov je bila poroka.

Šef generalnega štaba fašistične milice, general Russo, je te dni inspiciral fašistične graničarske čete v Bovcu. Tolmini in Idriji, kakor tudi 62 soško legijo sploh. Poveljnik legije Bidoli je generalu podaril v imenu soških črnih straje kamen iz znanega hriba Sv. Gabrijela, v katerem so vklesana imena slovenskih vojakov, ki so padli dosedaj v bojih v Abesiniji.

Velika fašistična parada je bila 29. marca v Ajdovščini v navzočnosti fašističnega tajnika za goriško provinco, Luraschija. Govorniki so navduševali prebivalstvo za velike cilje italijanske vojske v Abesiniji. Podobna slavnost je bila tudi v Št. Vidu pri Vipavi. Izvedeli smo, da se nahaja v Abesiniji 11 ajdovskih fašistov in 44 delavcev v ozadju.

V Trstu se je sestavila komisija za ljudsko štetje v Julijski Benečiji, ki se bo vršilo aprila meseca.

61-LETNI LAMPE JANEZ IZ ČRNEGA VRHA IZPUŠČEN IZ ZAPOROV IN PONOVO ARETIRAN

Gorica. — Iz Črnega vrha poročajo, da je Lampe Janez, 61 let star preužitkar, bivši posestnik in gostilničar iz Črnega vrha sicer prišel domov iz Rima, kjer je bil pred istim procesom kot obsojeni Pivk. Kot pa pravi zadnje poročilo, je bil baje Lampe ponovno aretiran in odveden. Vzroki ponovne aretacije niso znani.

TIHOTAPSKÉ ŽGANJEKUHE SO OBDOLŽENI KMETJE IZ BOLJUNCA IN DOLINE

Trst. — V Morettijevi vili v Boljuncu so merodajne oblasti odkrile, baje na podlagi ovadbe, da so proizvajali žganje. Aretiran je bil posestnik Novak iz Doline, neki Istran, ki stanuje v Dolini in neki Koprčan. Soudeležbe pri prepovedanem poslu je bilo obdolženo veliko število posestnikov iz Doline, Boljunca in Krogelj. Naši kmetje riskirajo danes vse, in si skušajo na en ali drugi način odpomoči in priiti vsaj do malega zaslužka za kritje vsakdanjih potrebščin. Brzkone so prekuhavali v žganje vino, ki ga ne morejo nikamor oddati.

DELO PRI VOJAŠKIH UTRDBAH V PODBRŠKEM KOTU JE ZAČASNO USTAVLJENO

Gorica. — Dela pri utrdbah ob meji okrog Podrba in v okolici so začasno ustavljena. Vedno bolj pa je opazati razne vojaške osebnosti, ki se kretajo okrog različnih naprav in priprav ob železniških progih proti Sv. Luciji, kakor trdi pri važnih cestnih objektih v Baški dolini. Najbrže izmenjujejo razstrelivo, da se v lažnih, zato pripravljenih luknjah ne pokvari. Zdi se, da nameravajo kolonizirati tudi vse obmejne griče, ker pridno grade telefonske vode k vsem važnejšim točkam ob meji.

"DOPOLAVORO" V PODBRDU

Gorica. — Znano je, da fašistična organizacija "dopolavoro" po naših vaseh ne uspeva in je zapisana propasti. Vendar pa sem ne spada "dopolavoro" v obmejnih krajih, kjer se ga deloma nasilno, deloma umetno vzdržuje. Navadno je v obmejnih krajih povsod mnogo priseljencev Italijanov, ki se hočejo izkazati kot vdani fašisti z delom v ustanovljenih fašističnih organizacijah. Tako je tudi v Podbrdu. Ustanovili so pri "dopolavoru" dramatski odsek, ki se kaj pridno "uveljavlja". Naštudirano igro so kar petkrat zapovrstjo pridelili, in sicer po dvakrat dne 22 in 25, ter enkrat 23 marca. Predstav so se morali udeležiti vsi in celo vojaki Razume se, da so sodelovale pri teh prireditvah tudi domača, že znana dekleta. Za velikonočne praznike pa nameravajo prirediti spet drugo igro, ki bo združena s plesom. Časi so za take prireditve seveda kar najprimernejši in za take stvari more biti denar vedno na razpolago.

KLINIKA ZA VSE BOLEZNI VSE VENERIČNE BOLEZNI SO OZDRAVLJIVE

z novim načinom, s prenovljeno opremo naše klinike, in zdravljenje pod nadzorstvom poznane zdravnika specialista Dr. A. IZAGUERRE.

Rezultati v mesecu marcu:

- A. T. Blenoragija od enega dne, ozdravljena v 48 urah.
- N. B. Blenoragija trda, brez komplikacij, ozdravljiva v 6 tednih.
- K. L. Blenoragija z bulami, ozdravljiva brez operacije. Bule se igubijo v 5 dneh.
- N. K. Mehurni katar, ozdravljiv v 10 dneh.
- A. U. Orkitis podvojene, ozdravljive v 12 dneh.
- B. N. Kronična prostatitis, ozdravljiva v 5 tednih.
- J. G. Odvodnica mehurja, prostatitis, kronični katar mehurja, zdravljenje na različnih klinikah in bolnišnicah po tri leta, se je pri nas ozdravilo v 4 mesecih.

Zdravimo venerične bolezni z vsemi pripomočki, ki so poznani in bili odkriti zadnje čase v Evropi in Ameriki.

GOSPE sprejemamo v posebnih konsultorijih, ki ima poseben vhod, Dra. Matilde Krasting, diplomirana v Parizu in Buenos Airesu.

ZDRAVNIŠKA TAJNOST ZAJAMČENA:

Naš zavod je obiskovan od mnogih bolnikov s starimi boleznimi, nervoznost, itd. in je zelo lahko — vsaka bolezen ima eno — držati zdravniško tajnost.

Imamo zdravnike specializirane za vse bolezni.

Žarki X. Laboratoriji. Zdravniška elektrika. Za bolnike iz dežele imamo posebne rezervirane sobe, za ženske in za moške, s posteljami od nega pesa naprej na dan.

Dajamo nasvete po pošti v notranjost dežele. Zdravniški pregled od kakoršne koli bolezni \$ 3.00. Odprto: od 9—12 in od 15—21. Ob praznikih in nedeljah od 9 do 12 ure.

GOVORIMO SLOVENSKI

SUIPACHA 28

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$, lepo sliko v harvah. Odprto tudi ob nedeljah. Atelje MARKO RADALJ

F. Quiroga 1275 in 1407 DOCK SUD

Dr. Carlos A. Urquijo

Otroške bolezni. — Zdravnik od zavoda sirot in španske bolnice

Ultravioletni žarki

Sprejema od 15 ure do 17.30

Juramento 4874. B. Aires. U. T. 51-3604

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini.

Za pisanje odgovarja: Uredniški odbor.

Urejuje: Jan Kacin

Na Šentvidski gori je umrl v prvi polovici marca župnik Franjo Hliš, po rodu iz Štajerske. Služboval je več let nepretrgoma na Tolminskem in Cerkljanskem. Pokopali so ga na Šentvidski gori ob veliki udeležbi. Naj počiva v miru!

Na državni cesti Ljubljana-Vrhnika se je v noči iz 17 na 18 marca prepetila avtonesreča, katere žrtev je postal rojak Andrej Bole. Pokojni Bolé je bil rodom iz Postojne in je že več let nepretrgoma bil uslužben v Planini, kjer je bil splošno znan in priljubljen. Bil je poročen in oče treh otrok. Preostalim naše sožalje, pokojnemu pa naj bo lahka obmejna zemlja!

—Radi bega čez mejo sta bila prilavljena oblastem Leopold Mržek iz Brd i Alojzija Habé iz Idrije.

—V Dobravi so dobili v seniku mrtvega 80-letnega Ivana Božiča iz Št. Vida nad Vipavo.

—Po nesreči je ustrelil v Komnu 13-letni Stanislav Volčič s puško 15-letnega Radivoja Mržeka. Izrabil je odsotnost staršev in prišel do lovske puške, s katero se je potem odigrala tragedija.

—V Postojni so proslavili z velikimi slavnostmi praznik balile. Običajne ceremonije, kakor je to navadno, so bile združene seveda s povzdigovanjem "tega ljubkega italijanskega obmejnega mesteca".

Veliki zavod "RAMOS MEJIA"

+ VENEREAS

operacije in bolečin.

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi.

Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914)

KOŽA: Kronični izpuhji, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.

ŽIVČNE BOLEZNI: Nevrastenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ZELODEC: upadel, raširjeni, kislina, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USEŠA, vnetje, polipi: brez

ZENSKÉ BOLEZNI: maternica, jajčnika, neredno čiščenje.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Pregled brezplačno

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

LRIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

—Aretiran je bil v Cerknem trgovec Viktor Purgar, star 27 let, stanujoč v Idriji, ker se je hotel izogniti zaporu, ki bi ga moral odsedeti in je dobil zato od oblasti opozorilo. Obsojen je bil na tri mesece zapore.

INSTITUTO MEDICO LIMA
Zdravniki specialisti za vse bolezni.
Pregled brezplačno — od 9-21 ure.
LIMA 1909 PLAZA CONSTITUCION

ANA CHRPOVA
Slov. babica
dipl. v Progi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. — Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. — Postrežba prvovrstna.
Entre Ríos 621 U T. 38 Mayo 8182

Krojačnica MOZETIČ

Cenjenim rojakom

sporočam, da sem do-

bil ZIMSKE vzorce.

za obleke in površnike.

Delo prvovrstno, cene

zmerne, blago trpežno

Se priporoča

Sebastjan Mozetič

5019 - OSORIO - 5025
(PATERAL)

BUENOS AIRES

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in odgovornega zdravnika

zatecite se k

Dr. A. GODEL

**Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje — Blenoragije · Kapavca
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE
PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINI**

Krvne in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

GOVORI SE SLOVENSKO

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

CALLE CANGALLO 1542

IZKUŠENA BABICA
FILOMENA BENEŠ DE BILIK,
diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo
Ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer
LIMA 1217, I. nadstr.
U. T. 23 Buen Orden 3389 — Bs. Aires

HOTEL in RESTAVRANT
"PACIFICO"
Calle CHARCAS 767 — BUENOS AIRES
U. T. 44 (Juncal) 5406.
Domača kuhinja: štrukliji in kranjske klobase. Slovensko služabništvo.
Lastnik: **Anton Bojanović**

RESTAVRANT - BAR
nudi vse ugodnosti našim rojakom
Slovenski orkester "Valenko"
Za obilen obisk se priporoča
Štefan Celec
M. ESTEVEZ 499, AVELLANEDA

Pozor Rojaki
Otvorila sva krasno urejen
RESTAVRANT IN REKREO
s krogliščem in kegljiščem
Calle MONTENEGRO 1586
Ples vsako nedeljo
Za obilen obisk se priporočata
TURKOVICH in ŠTEMBERGER

ZOBOZDRAVNICA
Dra. Samoilović de Falicov
in **FELIKS FALICOV**
Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure
DONATO ALVAREZ 2181
U. T. 59 - 1723
Trelles 2534